DZIENNIK
PRAW

RZECZYPOSPOLITEY

KRAKOWSKIEY

Roku 1825.

MY PREZES
i Senatorowie,
Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego, Miasta Krakowa, i Jego Okręgu.

Wszem w Obec, i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, a mianowicie: Mieszkańcom Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu wiadomo czyniemy, iż na Posiedzeniu Zgromadzenia Reprezentantów, w dniu pietnastym Grudnia r. b. odbytym stósownie do podaney od Senatu Jnicyatywy, iednomyślnie przyiętym zostało prawo,

moca

mocą którego, Toż *Zgromadzenie* Reprezentantów zważywszy: iż Dom ogólny Schronienia Ubogich, pomimo gorliwego starania się, o pomnożenie Jego dochodów przez Towarzystwo Dobroczynności, którego bezpośredniey pieczy iest poruczonym, nieobeydzie się ieszcze na rok następny Finansowy bez pewnego z strony Skarbu Publicznego zasiłku, stanowi:

Iż połowa dochodow z Loteryi Kraiowey w Summie Złp. 12,000 do Skarbu Publicznego wpłynąć maiąca, na rok Etatowy 18$\frac{17}{26}$ Towarzystwu Dobroczynności, iako zasiłek czasowy na utrzymanie Domu ogólnego Schronienia Ubogich przeznaczony, w ciągu roku następnego Etatowego wypłaconą bydź ma.

Zalecamy przeto i rozkazuiemy, ażeby Postanowienie to, iako Prawo od

dnia

dnia 1 Czerwca 1825 roku obowięzuiące, uważanem, i od kogo należy, ściśle dopełnionem było. — Działo się na Posiedzeniu Naszem, w Krakowie dnia dwudziestego drugiego Miesiąca Grudnia, Tysiącznego ośmsetnego dwudziestego czwartego roku.

WODZICKI.

Mieroszewski Sekr: Jen: Sen:

(L. S.)

287

Nro. 144.

MY PREZES
i Senatorowie
Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego, Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wszem w obec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, a mianowicie: Mieszkańcom Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu wiadomo czyniemy: iż na Posiedzeniu Zgromadzenia Reprezentantów, w dniu dwunastym Stycznia Tysiącznego ośmsetnego dwudziestego piątego roku, jednomyślnością przyięto Uchwałę, mocą któ-

rey

rey Toż Zgromadzenie Reprezentantów wziąwszy pod rozwagę przełożone sobie trudności, iakich Kommissya do regulacyi hipotek od Seymu Nadzwyczaynego Prawodawczego wyznaczona, doznaie w ukończeniu powierzonego Jey dzieła, w terminie z przedłużenia Uchwałą Zgromadzenia Reprezentantów w dniu 13 Grudnia r. 1823 zapadłą, naznaczonym, stanowi:

ARTYKUŁ I.

Termin Prekluzyiny do ustalenia tytułów własności i Praw rzeczowych wymienioną na wstępie Uchwałą do dnia ostatniego Miesiąca Grudnia r. 1824 oznaczony, przedłużonym ieszcze zostaie do dnia ostatniego Miesiąca Grudnia r. 1825 a tem samem i bieg półrocza, w ciągu którego pozwolone iest Stronom

czynie-

czynienie zarzutów przeciwko tytułom własności i praw rzeczowych, wedle brzmienia Art: 17 i 18 Ustawy o ustalaniu własności Dóbr nieruchomych, przywileiach i hypotekach w dniu 17 Czerwca r. 1822 zapadłey, od powyższego dopiero przedłużonego terminu, w którym urządzenie Hypotek ukończy się, rachować się dopiero winien będzie.

ARTYKUŁ II.

Z względu na udowodnioną z strony wielu Właścicieli i praw rzeczowych Posiadac. ów niemożność złożenia swych tytułów w terminie przez Kommissyą do Regulacyi Hypotek wyznaczoną wskazanym, zawieszonym zostaie rygor Art. 90 powyżey powołaney Ustawy przeciw zgłaszaiącym się po dniu oznaczonym, ale ieszcze przed upłynieniem cza-

su prekluzyinego przepisany, a to aż do terminu dnia 1 Października r. 1825 po upłynieniu którego w całey swey mocy utrzymanym zostaie, a następnie podaiacy swe tytuły, prawa własności lub prawa rzeczowego, po dniu rzeczonym, będą musieli wszystkich, na których prawo ich pretensya wpływ ma, do stawienia się przed Kommissyą Hypoteczna wezwać i koszta ponieść.

ARTYKUŁ III.

Tak w celu przyspieszenia dzieła urządzenia Hipoteki, iak i oszczędzenia wydatków z Skarbu publicznego, te tylko tytuły Prawa własności i inne prawa rzeczowe udowodniaiące, a w księgach Hipotecznych z dniem 15 Sierpnia r. 1810 zaprowadzonych nie umieszczone, maią bydź stósownie do przepisu

Art;

Art: 83 powołaney powyżey Ustawy, do tychże Ksiąg kosztem Publicznym wpisanemi, które nie są w ciągniętemi w Akta Publiczne poprzedzaiącey Epoki w Archivum Hypotecznym kraiowym znayduiące się.

ARTYKUŁ IV.

Wpisy tytułów stósownie do Artykułu poprzedzaiącego kosztem Publicznym do Ksiąg Hipotecznych wciągniętych, co do zgodności swey z Oryginałami dokumentów przez strony interessowane, wedle brzmienia Art: 83 przywołaney powyżey Ustawy złożonych przez Kommissya Hypoteke reguluiącą zaświadczone, maią mieć też same powagę, iaką prawo do Aktów Urzędowych przywięzuie.

Zalecamy

Zalecamy przeto i rozkazuiemy, ażeby Postanowienie to, za obowiązuiące od dnia osmego Lutego Tysiąc ośmset dwudziestego piątego roku uważanem, i od kogo należy, dopełnionem zostało. Dla podania zaś do Publiczney wiadomości, umieścić Go w Dzienniku Rozporządzeń Rządowych rozkazaliśmy.

Działo się na Posiedzeniu Senatu dnia osmego Lutego, Tysiącznego osmsetnego dwudziestego piątego Roku.

Dzień ogłoszenia iest osmy Lutego 1825 Roku.

W o d z i c k i.

Mieroszewski

Sekr: Jen: Senatu.

(L. S.)

Nro. 282 Dz: Gł: Sen:

MY PREZES i Senatorowie,

Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa, i Jego Okręgu.

Nadesłany sobie od Prezyduiącego w Zgromadzeniu Reprezentantów Budget Przychodów i Rozchodów ogólno - kraiowych na Rok 1825/26 podać do publiczney wiadomości postanowiwszy, takowy zbiorowo, wedle Przepisów Statutu urządzaiącego Zgromadzenia Polityczne, a mianowicie: Art: 151 tegóż Statutu ułożony, i przez Zgromadzenie Reprezentantów w dniu 13 Stycznia r. b. przyięty, drukiem ogłosić, i w Dzienniku Rozporządzeń Rządowych umieścić polecamy. — Działo się na Posiedzeniu Naszem, dnia 17 Lutego 1825 r.

Wodzicki,

Mieroszewski

Sekr: Jen: Senatu.

(L. S.)

Budget na Rok 18 25/26

Co do Przychodów.

Numer Porządku	Wyszczególnienie Przychodów.	Przychód na r. 1825/26 przez Zgromadzenie Reprezentantów przyięty. Złp: pol:	gr:
	TYTUŁ *Remanentowy.*		
	Remanent po potrąceniu Kosztów Delegacyi Warszawskiey w Pozycyach 6 wynoszących Złp: 14,831, gr: 20 Rachunkiem Senatu Rządzącego z roku 1823/4 wykazanych, kładzie się na Budget r. 1825/26 w kwocie a to stósownie do Uchwały przeszłoroczney Reprezentacyi Narod: z r. 1824/25 przy zakończeniu Budgetu tegóż roku umieszczoney.	113,675	25

Numer Porządku:		Zł. pol.	gr.
	TYTUŁ I.		
	Podatki Stałe.		
1	Podatek Dymowy.	163,903	2
2	„ Offiary 49 grosza) „ flp. 584)	48,710	12
3	„ „ 24 grosza	73,425	26
4	„ „ 20 grosza	1,796	8
5	„ „ 10 grosza	3,276	16
6	„ Łanowy	121	8
	Summa Tytułu I.	291,233	12
	TYTUŁ II.		
	Dochody Niestałe.		
7	Podatek Czopowego od Trunków, iako to: Wódek, Okowity, Szumówki, Araku Likieru, Piwa Angielskiego, Porteru, Miodu, Maliniaku, Wiśniaku, tudzież od Win - - -	95,316	23

)(

Porządk: Numer		Zł. pol.	gr.
8	Podatek Osobisto-Klassyczno Przemysłowy	75,671	—
9	Dochód z Poczty -	2,823	10
10	„ z Papieru Stępl:	47,210	27
11	„ z Soli podług Kontraktu do dnia 31 Maia 1832 r. - -	195,000	—
12	Z Soli dodatek -	90,000	—
13	Z opłaty roczney od Konsensów, na sprzedaż Tytuniu, Tabaki, i Kart - -	2,572	20
14	z Opłaty od Szynków	39,723	1
15	„ „ Fiakrów	635	18
16	z Redut od P. Kluszewskiego - -	200	—
17	z Tax i Kar Policyinych, tudzież od pozwoleń utrzymywania Muzyk i Widowisk -	4,261	4
18	z Robót Aresztanckich	7,260	13
19	z Opłaty kuracyiney od wchodzących i wycho-		

Porządk: Numer		Zł. pol.	gr.
	dzacych Osób ze Szpitala Wenerycznych i Domu Obłąkanych	1,153	4
20	Czynsz dzierżawny z Domów Narodowych	3,004	1
21	Czynsz dzierżawny z Domów Akademickich	416	7
22	Dochód z Loteryi, według Kontraktu do ostatniego Września 1828 r. - -	24,000	—
	Summa Tytułu II.	589,257	8
	TYTUŁ III. *Intraty z Dóbr Narodowych.*		
23	z Dzierżaw Dóbr Narodowych czasowych i wiecznych -	245,560	4
24	z Młynów Krakowskich do ostatniego Maia 1827 r. - -	22,000	—

Numer Porządk:		Zł. pol.	gr.
25	z Gruntu Latarnia i Domu przy tymże -	440	—
26	z Browaru Królewskiego nad Wisłą i Szynku na Zamku w Domu Skarbowym do 31 Maia 1826 r. -	4,117	—
27	z Dziesięcin - -	11,620	18
28	z Lasów Narodowych	20,301	21
29	z Kopalń i Hut Narodowych approximative	125,000	—
	Summa Tytułu III.	429,039	14
	TYTUŁ IV.		
	Prowizye i Czynsze Reempcyonalne.		
30	Prowizyie od Kapitałów Narodowych na Dobrach lokowanych	10 740	11

Numer Porządk:		Zł. pol.	gr.
31	Prowizye od Kapitałów z Erbpachtów, Dobr Narod: tytułem wkupnego zebrane -	17,936	18
32	Prowizye od Kapitałów z sprzedaży Domów zebranych - -	3,546	29
33	Czynsze Emphiteutycz-ne i Reempcyonalne na Dobrach i Realnościach hypotekowane	4,138	—
34	Czynsz Ziemny od Starozakonnych w Kazimierzu - -	3,600	—
35	Prowizye od Kapitałów na Szpital Wenerycznych - -	956	2
36	Prowizye od Kapitałów na Dom Obłąkanych - -	1,527	1
	Summa Tytułu IV.	42,445	1

Numer Porządk:	TYTUŁ V. *Dochody IX. Gmin Mieyskich.*	Zł. pol.	gr.
37	Czopowe Mieyskie, od Trunków, iako to: Wódek, Okowity, Szumowki i t. d.	98,596	4
38	Czynsze Ziemne i Emphiteutyczne - -	4,024	10
39	Dzierżawy z Dóbr Mieyskich czasowych i wiecznych -	18,175	24
40	Prowizye od Kapitałów tytułem wkupnego z Dóbr Mieyskich, Erbpachtów, tudzież za Materyał z Murów Mieyskich -	9.137	11
41	Prowizyie od Kapitałów dawnych czynnych Mieyskich -	962	15
42	z Kramów i innych drobnych Realności Mieyskich - -	15,908	16

Numer Porządku		Zł. pol.	gr.
43	Targowe od Przekupek	12,189	4
	z Wagi Mieyskiey	1,076	16
44	Od pożyczania oraz Steplowania miar i wag	271	27
45	Od konsensów na Rzemiosła i wyrobki raz ieden opłacanych w mieysce Tax od Prawa Mieyskiego	1,115	5
46	Pokładne na Cmentarzu Głównym -	566	8
47	Od Starozakonnych dodatek do Dochodu Kamelaryinego -	6,536	
	Summa Tytułu V.	168,559	20
	TYTUŁ VI.		
	Extraordynarya.		
48	z Exekutnego -	100	—
49	z Szlachtuza Jeneralnego	20,661	19

Numer Porządk:		Zł. pol.	gr.
50	Funduszów: Rogatkowego, Mostowego, Lądowego, zwrót 1/3 części Pensyi, Inspektora Przychodów i Budownictwa, i Kancellaryi pierwszego, a 1/10 części Urzędnikom Kassy Główney.	4,320	—
51	Zwrót kosztów na Druki za Dzienniki Rządowe - -	2,871	20
52	Wpływów Extraordynaryinych approximative - - -	279	15
	Summa Tytułu VI.	28,232	24
	TYTUŁ VII		
	Na zapłacenie niedoboru z powodu uczynioney Ulgi Kontrybuen-		

Numer Porządk.		Zł. pol.	gr.
	tom Podatków: Dymowego i Osobistego na mocy Uchwały Seymowey z dnia 30 Grudnia 1823 r. maiacego bydź wynagrodzonym z funduszu solnego - -		
53	Na zapłacenie niedoboru w Podatku Dymowym - -	39,059	—
54	Na zapłacenie niedoboru w Podatku Osobistym - -	12,213	—
	Summa Tytułu VII.	51,272	—
	Ogoł Przychodów.	1,713,715	14
	Od tego odtrąca się powyżey iakoby Remanent położona, a rzeczywiście wydana, Rachunkami usprawiedliwić się maiąca Summa - -	113,675	25
	Zostaie przeto Summa ogólna Przychodu	1,600,039	19

TYTUŁY.	Budget Rozchodow *na rok Etatowy* 18$^{25}_{26}$.	Zł. pol.	gr.
I	Pensye Senatu Rządzącego i Emerytury	271,379	—
II	Potrzeby Kancellaryine i opał Senatu -	15,339	—
III	Koszta Kancellaryine Wóytów Mieyskich i Okręgowych -	39,200	—
IV	Sadownictwo -	140,400	—
V	Uniwersytet - -	428,208	15
VI	Koszta opału dla Uniwersytetu - -	6.672	—
VII	Milicyia - -	160 819	9
VIII	Kompetencye -	33.526	11
IX	Jnstytuta Dobroczyn:	68 048	13
X	Więzienia Kryminalne i Policyine - -	39 6?0	25
XI	Budowle Narodowe	94 124	10
XII	Czyszczenie i oświecenie		

TYTUŁY		Zł. pol.	gr.
	Miasta, Domów Narodowych, sprawienie Rekwizytów Ogniowych - -	21,054	2
XIII	Ogólne potrzeby Kraiowe - - -	93,93[illegible]	3
XIV	Administracya Dochodów Niestałych	34,946	16
XV	Extraordynarya -	13,906	5
XVI	Koszta Kommissyi sprawdzaiącey Wyrobki Kraiowe, tudzież ulga w Podatkach -	90,740	—
XVII	Etat Administracyi Kopalń Złp. 20,642		
XVIII	Remanent - -	48,310	—
	Ogół Rozchodów	1,600,039	19

Wyraźnie Złp. Jeden milion sześć kroć sto tysięcy trzydzieści dziewięć; groszy dziewiętnaście.

Zgodno z Aktami — *Mieroszewski*
(L. S.) — Sekr: Jen: Senatu.

306.

Nro. 3647. D.G.S.

MY PREZES
i SENATOROWIE

Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego, Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wszem w obec, i każdemu z osobna, komu o tém wiedzieć należy, a mianowicie Mieszkańcom Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu wiadomo czyniemy, iż na Posiedzeniu Zgromadzenia nadzwyczaynego prawodawczego w dniu siedmnastym Czerwca, Tysiąc ośiemset dwudziestego piątego roku odbytem, iednomyślnie uchwaloném zostało prawo, oznaczaiace postępowanie przed Sądami Pokoiu w kraiu Rzeczypospolitey Krakowskiey w nastepuiącey osnowie;

CZĘŚĆ I.

Postępowanie przed Sądami Pokoiu.

Zasady ogólne.

ARTYKUŁ 1.

Sędziowie Pokoiu, spory dwieście złotych polskich nieprzenoszące, rozsądzać będą w pierwszey Instancyi.

ARTYKUŁ. 2.

W sprawach, do złotych polskich trzydziestu włącznie, wyrokować będą Sędziowie Pokoiu, w ostatniey Instancyi.

ARTYKUŁ 3.

Wszelkie sprawy in Possessorio ulegać będą w pierwszey Instancyi, Władzy Sędziów Pokoiu.

ARTYKUŁ 4.

Ugody w Sądzie Pokoiu, przez Strony dobrowolnie zawarte, maią moc exekucyi.

TYTUŁ I.

O *Audyencyach Sędziego Pokoiu i o stawieniu się Stron.*

ARTYKUŁ 5.

Sędziowie Pokoiu wyznaczą przynaymniey trzy Audyencye na tydzień. Będą mogli sądzić codziennie z rana i po południu.

Będą mogli odbywać Audyencye u siebie, w obecności Pisarza Sądu Pokoiu, przy otwartych drzwiach.

ARTYKUŁ 6.

Przy Sądach Pokoiu, będą Woźni przysięgli, płatni z Skarbu Publicznego, maiący za sobą Kaucyą w ilości, iaką Senat Rządzący postanowi. Obowiązkiem tychże będzie: wręczanie We-

zwań do stawienia się przed Sądem Pokoiu; wręczanie wszelkich Aktów i Wyroków Sądu Pokoiu, wszystko to dopełnią Woźni bezpłatnie.

ARTYKUŁ 7.

Woźni w mieyscu urzędowania Sądu Pokoiu zamieszkiwać obowiązani, i czynności swe w tym tylko okręgu, do którego są mianowani, wykonywać mogą.

ARTYKUŁ 8.

W Każdym Sądzie Pokoiu, będzie utrzymywana przez Pisarza Sądu Pokoiu Księga wpisowa z rubryk następnych:

1) Numer porządkowy Księgi wpisu
2) Jmie, Nazwisko, i mieszkanie Powoda.

3) Jmie, Nazwisko i mieszkanie pozwanego.

4) Przedmiot Skargi,

5) Jlość złożonego wpisu w papierze stęplowym,

6) Termin do audyencyi Sądu Pokoiu oznaczony,

7) Uwagi.

Księga ta liczbowaną i zaparafowaną będzie przez Sędziego Pokoiu.

ARTYKUŁ 9.

Będą w każdym Sądzie Pokoiu drukowane, na papierze nie stęplowym, Wezwania następney formy:

Ner. wpisu.

Sąd Pokoiu Okręgu N. Na wniesioną przez N.N. Powoda Skargę o

(wyrazić pretensya) wzywa N. N. Pozwanego, ażeby na Audyencyi Sądu Pokoiu, d. Mca r. o go zi ie dla odpowiedzenia na skargę, osobiście lub przez umocowanego stawił się pod rygorem zaocznego osądzenia sprawy,

Data (mieysce Urzędowania Sądu Pokoiu z datą wydania Nakazu) umieścić.

ARTYKUŁ 10.

Wezwanie powyższe wydawać i podpisywać będzie Pisarz Sądu Pokoiu, na zgłoszenie się Strony powodowey, która oznaymi Mu swe żądanie i ten zapisze takowe do Księgi wpisowey, w szczegółach Rubrykami teyże księgi w Art. 8 oznaczonych, w tym porządku, iak do Kancellaryi wniesionym zostaie.

Artykuł 11.

Wezwanie, podług Artykułów poprzednich uzupełnione, wyda Pisarz Sądu Pokoiu w dwóch Exemplarzach Woźnemu, z których tenże, ieden Exemplarz wręczy Pozwanemu, a na drugim odbieraiący Wezwanie podpisze się, z wyrażeniem dnia, miesiąca i roku, którego odebrał wezwanie; a gdyby podpisać nie mógł, lub niechciał, Woźny wzmiankę uczyni, i poświadczy wręczenie.

Artykuł 12.

Trzy dni przynaymniey, ma upłynąć, między dniem wręczenia Wezwania, i dniem wymienionym do stawienia się.

ARTYKUŁ 13.

W przypadkach nagłych, Sędzia Pokoiu, na ustne wniesienie Powoda, wyda rozkaz skrócenia terminu, i będzie mógł pozwolić, ażeby wydane zostało Wezwanie, nawet na tenże sam dzień i na godzinę naznaczoną.

ARTYKUŁ 14.

W materyi osobistey, albo ruchomey wezwanie wydanem będzie przed Sędziego zamieszkania Strony pozwaney: ieżeli Strona zamieszkania nie ma, tedy przed Sędziego iey mieszkania.

ARTYKUŁ 15.

Wezwanie, będzie dane przed Sędziego, w którego okręgu przedmiot sporny iest położony, gdy chodzić będzie:

1) O Sprawy, wynikaiące ze Szkody w polach, lasach, owocach i zbiorach.

2) O usunięcie granic, o przywłaszczenie gruntu, drzew, płotów, rowów, lub innych zagród, dokonane w ciągu ostatniego roku; o zamiary tyczące się zmienienia biegu wody, również w ciągu roku dokonane, i o wszelkiej inne Sprawy in Possessorio.

3) O reparacye, do których iest obowiązany lokator.

4) O wynadgrodzenie szkód, którego by się domagał dzierżawca lub komornik, za nieużywanie, gdy prawo samo zaprzeczonem nie będzie, oraz o nadniszczenie, przytaczane przez właściciela.

ARTYKUŁ 16.

Wezwanie do stawienia się w Sądzie Pokoiu, oddane będzie przez Woźnego Stronie, osobiście, lub w iey zamieszkaniu; lecz gdyby Woźny nieznalazł w zamieszkaniu ani Strony, ani żadnego z iey krewnych, lub służących wspólnie mieszkaiacych, odda takowe WóytowiGminy lub Zastępcy wóyta, który na drugim Exemplarzu wezwania odebranie poświadczy. Obowiązkiem Wóyta lub Zastępcy będzie oddać niezwłocznie pozwanemu wręczone sobie wezwanie.

Woźny wręczaiąc wezwanie krewnemu lub służącemu, w nieobecności pozwanégo, zażąda od tych podpisu, na dowód odebrania; a gdyby podpisu odmówili, lub pisać nie umieli, wyrazi w Akcie wręczenia imie i nazwisko tego, komu wezwanie wręczył.

Artykuł 17.

Woźny niebędzie mógł odbywać swoiego urzędu, dla swych krewnych w linii prostey, ani dla swych Braci, siostr i powinowatych, w tymże stopniu.

Artykuł 18.

Strony stawią się w Sądzie w dzień wytknięty wezwaniem, bądź osobiście, bądź przez swych Pełnomocników.

Artykuł 19.

Sprawy przywołane będą z Księgi wpisowey, podług porządku numerów teyże księgi, wyiąwszy sprawy skróconego terminu, które przed wszystkiemi innemi sądzone będą.

Artykuł 20.

W sprawach trzydzieści Złp. nieprzenoszących, opłata wpisowa niema mieysca, i papier stęplowy do wszelkich Aktów Sądowych i wyroków w tychże sprawach niebędzie użyty.

Artykuł 21.

Strony, do rozprawy przed Sądem stawaiące, sprawę swą na Audyencyi publiczney Sądu Pokoiu słownie Sędziemu opowiedzieć maią; Sędzia Pokoiu zaś, z obowiązku swoiego, to wszystko, coby lub do wyrozumienia dostatecznego samey sprawy, lub też do obiaśnienia prawności, z istoty sprawy, obydwom Stronom wynikaiących, potrzebne było, tyle, ileby Strony, lub ich zastępcy niedostatecznie przełożyli, iaśnie ułożyć; naywięcey zaś na to ba-

czność mieć powinien, aby Strona dla niezachowanych formalności, lub dla niemożności opowiedzenia i obiaśnienia prawności sobie służącey, w samey sprawie uszczerbku nieponiosła.

Nadewszystko zaś Sędzia Pokoiu uważy:

1) Czyli iego władza sądzenia, (Jurisdictio) do osoby pozwanego i do przedmiotu samey sprawy rozciąga się.

2) Czyli obiedwie Strony maią moc, same przez siebie w Sądzie stawania.

3) Czyli ta, lub owa Strona nie ma prawa żądania zastępstwa od trzeciego.

4) Na czym czyn sam, z którego Strony prawność swoią wywodzą, za-

wisł; czyli na to, iaki dokument napisany był? czyli ma świadków i których? czy Strona przeciwną Stronę do przysięgi pociągnąć chce i może, i czyli sama przysięgę złożyć gotowa?

5) A gdyby Strona iedna iakową do rzeczy służącą okoliczność za sobą przywiodła, na którąby druga Strona, albo wcale nic, albo też nieiasno odpowiedziała, takową okoliczność Sędzia Stronie przełoży, i od niey iasną w tey mierze odpowiedź wyczerpnie.

6) Wniesienie ustne żądania do samych Stron należy; gdyby zaś iasno Strony z tym, czego u Sądu żądaia, niewytłamaczyły się; Sędzia Pokoiu myśl ich w tey mie-

rze iaśnie wyrozumi, i po przełożeniu Stronom w redakcyi wyroku umieścić poleci,

Artykuł 22.

Z słowney rozprawy, gdyby na przełożenie Sędziego Pokoiu Strony dobrowolnie niepoiednały się, Sedzia Pokoiu natychmiast do zawyrokowania sprawy na ustępie przystąpi,

W wyroku w krótkości wnioski Stron, z stanowczemi okolicznościami, czynu i prawa, oraz przytaczane dowody Pisarz Sadu Pokoiu umieści; a następnie decyzyą Sędziego Pokoiu, z powodami wpisze, i wyrok natychmiast a naydaley na następney Audyencyi publiczney Stronom zapublikuie,

Artykuł 23.

Gdyby Powód lub Pozwany był

Małoletnim, usamowolnionym, bezwłasnowolnym, lub pod kuratelą, na ten czas po rozprawie słowney z Opiekunem, lub kuratorem, Sędzia Pokoiu zażąda wniosków Urzędu Publicznego, które zastępczo-Pisarz Sądu Pokoiu dopełni, po wysłuchaniu których, Sędzia Pokoiu swą decyzyą wyda.

Artykuł 24.

Strona upadaiąca w processie, wskazaną będzie na koszta sporu.

Artykuł 25.

Strony obowiązane będą tłómaczyć się skromnie przed Sędzią Pokoiu, i we wszystkiem zachować uszanowanie winne Sądom; gdyby nebybiły, Sędzia wezwie ich do tego nayprzód napomnieniem, a w przypadku powtór-

nego uchybienia, będą mogły bydź skazanemi, na karę pieniężną, nieprzechodzącą trzydzieści Złp. na fundusz ubogich; gdyby zaś Sędzia Pokoiu, znalazł niemożność zapłacenia kary pieniężney, w zamian tey orzecze areszt, naywięcey 24 godzin.

Artykuł 26.

W przypadku znieważenia, lub znacznego nieuczczenia Sędziego Pokoiu, spisze Sędzia w tey mierze Protokół, i będzie mógł skazać na areszt naywięcey trzech dniowy.

Artykuł 27.

Wyroki, w przypadkach przewidzianych poprzedzaiącemi Artykułami, wykonanemi będą, pomimo appellacyi.

TYTUŁ II.

O wyrokach zaocznych i oppozycyi przeciw takim wyrokom.

Artykuł 28.

Jeżeli się iedna z stron nie stawi, na dzień wezwaniem oznaczony, sprawa będzie sądzona zaocznie.

Artykuł 29.

Strona, zaocznie skazana, będzie mogła w ciągu trzech dni, po wręczeniu sobie Wyroku, przez Woźnego Sadowego, zgłosić się z oppozycyą, i w tym celu stawi się w Sądzie Pokoiu, żądaiąc od Pisarza Sądu Pokoiu wezwania drugiey strony, na dzień oznaczony, dla rozprawy słowney.

Gdyby na tym terminie, opponniący nie stawił się, Wyrok zaoczny w swey mocy zachowany zostanie i dalsza oppozycya, niebędzie dopuszczoną.

Artykuł 30.

Jeżeli Sędzia Pokoiu wie, bądź sam, bądź na uczynione sobie przełożenie, na Audyencyi przez Osoby należące, Sąsiadów lub przyiacioł strony pozwaney, że nie mogła była wiedzieć o toczącey się sprawie, będzie Mu wolno, przysądzaiąc zaocznie, wyznaczyć termin do oppozycyi tak długi, iaki za przyzwoity osądzi; w przypadku, gdyby przedłużenie terminu dozwolonym nie było, i gdyby się o nie nie dopraszano, strona zaocznie osądzona, będzie mogła bez względu na upłynienie terminu, być dopuszczoną do

oppozycyi, gdy udowodni, że nie mogła wiedzieć, o przypadaiącey sprawie, dla nieobecności lub ciężkiey choroby.

TYTUŁ III.

O Wyrokach zapadłych na wniesione skargi in Possessorio.

ARTYKUŁ 31.

Skargi in possessorio, takie tylko przyiętemi będą, które naydaley w rok po nastąpieniu naruszenia possessyi, wniesionemi zostaną przez Osoby, które były, przynaymniey od roku w possessyi spokoyney, i od łaski cudzey niezawisłey, bądź osobiście, bądź przez osoby, do nich należące.

ARTYKUŁ 32.

W przypadku, gdyby Possessya, lub naruszenie oney, zaprzeczonemi by-

ły, nakazana Jnkwizycya, nie będzie mogła wchodzić, w zasadę prawa, do przedmiotu spornego.

Artykuł 33.

Skarga o posiadanie (Possessorium) nie będzie nigdy razem wnoszoną, z skargą o prawo posiadania (Petitorium).

Artykuł 34.

Powodowi, skarżącemu in petitorio, nie będzie iuż wolno wnosić skargi in Possessorio.

Artykuł 35.

Pozwany in Possessorio, dopiero wtedy, będzie mógł rozpocząć skargę in Petitorio, gdy Sprawa in Fossessorio, zakończoną zostanie: ieżeli przegra, tedy, bedzie mógł dopiero rozpocząć sprawę, po zadosyć uczynie-

niu Wyrokowi, przeciw sobie zapadłemu. Gdyby iednakowoż, strona wygrywaiąca, spoźniła się z likwidacyą tego, co iey przysądzone zostało, Sędzia, maiący sądzić in Petitorio, będzie mógł wyznaczyć, do tey likwidacyi termin, po którego upłynieniu, sprawa in Petitorio przyięta zostanie.

TYTUŁ IV.

O Wyrokach niestanowczych.

ARTYKUŁ 36.

Wyroki niestanowcze, nie będą w Wypisach urzędowych sporządzanemi, gdy nastąpią na wnioski obecnych stron; w przypadku, gdyby Wyrok nakazywał czynność, przy któreyby się strony, znaydować obowiązane były, będzie w nim wyrażone mieysce, dzień i go-

dzina, a wyrzeczenie Wyroku, będzie służyło za wezwanie.

Artykuł 37.

Jeżeli Wyrok nakazuie czynność przez biegłych, Sędzia wyda, na żądanie strony, rozkaz takowych wezwania: w tym, wzmianka będzie o mieyscu, dniu, godzinie, i zawierać w sobie będzie czyn, zasady, i nakaz Wyroku, tyczący się zaleconey czynności

Artykuł 38.

Zawsze, gdy Sędzia uda się na mieysce sporne, bądź dla rewizyi naoczney, bądź dla wysłuchania Swiadków, będzie miał z sobą Pisarza, który przyniesie Akt oryginalnego wyroku przygotowawczego.

TYTUŁ V.

O Przypozwaniu Ewiktorów.

ARTYKUŁ 39.

Jeżeli na dniu pierwszego stawienia się, Pozwany, żąda przypozwać Ewiktora, Sędzia Pokoiu zezwoli na termin odpowiadaiący odległości zamieszkaniu Ewiktora, i nakaże wręczyć mu Wezwanie Art. 9. wskazane.

ARTYKUŁ. 40.

Jeżeli za pierwszem stawieniem się przypozwanie żądanem niebyło, Sędzia przystąpi bez zwłoki, do wyrokowania w przedmiocie głównym, zostawuiąc do oddzielnego wyroku skargę o ewikcyą.

TYTYŁ VI.

O Inkwizycyach.

ARTYKUŁ 41.

Jeżeli strony, sprzeciwiaią się sobie, w faktach, mogących bydź przez Swiadków stwierdzonemi, a Sędzia Pokoiu postrzega, iż rozpoznanie tych faktów, iest stanowczem i przypuszczoném bydź może; nakaże udowodnienie wyrażaiąc dokładnie iego przedmiot,

Swiadków, strony przy rozprawie słowney mianować będą, i przytem, przedstawią zarzuty przeciwko Swiadkom, które Sędzia Pokoiu, iednymże wyrokiem rozstrzygnie.

ARTYKUŁ 42.

Wsprawach, które Sędzia Pokoiu sądzi w ostatniey Instancyi, Wyrok na-

kazuiący Jnkwizycyą, wyrazi oraz, dzień i godzinę stawienia się Swiadków, i tymże, rozkaz stawienia się przez Pisarza Sądu Pokoiu podpisany, Woźny naymniey na dzień ieden przed wysłuchaniem wręczy.

W sprawach ulegaiących appellacyi, po prawomocności wyroku, strony zażądaią od Sędziego Pokoiu oznaczenia terminu do Jnkwizycyi, którym Pisarz Sądu Pokoiu; Wezwania przez siebie podpisane, Woźnemu naymniey na dzień przed wysłuchaniem wręczyć poleci.

ARTYKUŁ 43.

Swiadkowie nie stawaiący, będą skazani przez Sędziego Pokoiu, bez względu na oppozycyą lub Appellacyą, na zapłacenie przynaymniey kwoty sze-

ściu złotych polskich na zysk strony, końcem wynagrodzenia iey szkód i straconych korzyści.

Swiadkowie nie stawaiący, będą powtórnie na swóy koszt zapozwani.

ARTYKUŁ 44.

Gdyby Swiadkowie, powtórnie zapozwani, iednakże się nie stawili, będą skazani, a to pod przymusem osobistym, na karę pieniężną sto złotych polskich nie przenoszącą. Sędzia Pokoiu, będzie mógł nawet wydać przeciwko nim, rozkaz przyprowadzenia.

ARTYKUŁ 45.

Jeżeli świadek udowodni, że nie mógł się stawić na dzień naznaczony, Sędzia Pokoiu uwolni go, po nastąpionem

zeznaniu, od zapłaty kary pieniężney, i od kosztów powtórnego zapozwania.

ARTYKUŁ 46.

Swiadkowie w dzień naznaczony, powiedziawszy swe imie, wiek i mieszkanie, przysięgną nato, iż powiedzą prawdę, i oświadczą czyli są krewnemi lub powinowatemi stron, i w iakim stopniu, oraz czyli ich są służącemi lub domownikami.

ARTYKUŁ 47.

Wysłuchanemi będą oddzielnie, w obecności stron ieżeli staneły. Strony nie będą przerywały Swiadkom po złożeniu Swiadectwa, będzie mógł Sędzia Pokoiu, na żądanie stron, a nawet z urzędu, czynić Swiadkom, przyzwoite zapytania.

Artykuł 48.

We wszystkich przypadkach, gdzie naoczna rewizya, może bydź użyteczna do zrozumienia złożonego świadectwa a szczególniey w sprawach, o usunięcie granic, przywłaszczenie gruntów, drzew, płotów, rowów, lub innych zagród, iakoteż o zamiary tyczące się, zmienienia biegu wody, Sędzia Pokoiu uda się, ieżeli widzi tego potrzebę na mieysce i wyrazi, że tam Swiadkowie wysłuchanemi będą.

Artykuł 49.

W sprawach podpadaiących appellacyi, Pisarz spisze Protokół wysłuchania Swiadków. Akt ten zawierać w sobie będzie, ich imie, wiek, stan i mieszkanie, przysięgę na to że powiedzą prawdę, oświadczenie czyli są Kre-

wnemi, powinowatemi, domownikami lub służącemi stron: Protokół ten będzie przeczytany każdemu Swiadkowi, co do artykułów osoby iego tyczących się. Swiadek podpisze swoie zeznanie, albo wzmianka uczyniona zostanie, iż podpisać nie umie albo nie może. Protokoł będzie prócz tego podpisany przez Sędziego i Pisarza. Sędzia przystąpi bezpośrednio do wyroku, lub go wyda naypoźniey na naypierwszey Audyencyi.

Artykuł 50.

W sprawach takich, które Sędzia Pokoiu, sądzi w ostatniey Instancyi, nie będzie spisany Protokół, lecz wyrok, wyrazi wiek, stan i mieszkanie świadków, ich przysięgę, oświadczenie czy są krewnemi, powinowatemi, służące-

mi lub domownikami stron, i wniosek ogólny z ich zeznania.

TYTUŁ VII.

O rewizyi naoczney i o ocenieniu.

ARTYKUŁ 51.

Gdy będzie chodziło, o dokładne rozpoznanie mieysca, lub o ocenienie wartości, szkód i żądanych wynadgrodzeń, Sędzia Pokoiu wyrazi, że mieysce sporne, będzie przez niego obeyźrane, w obecności stron.

ARTYKUŁ 52.

Jeżeli przedmiot rewizyi naoczney, albo ocenienia, wymaga wiadomości obcych Sędziemu Pokoiu, nakaże biegłym których w tymże samym wyroku mianować będzie, ażeby zrobili z nim re-

wizyą naoczną i dali swe zdanie. Sędzia, będzie mógł osądzić na mieyscu spornym, wcale się tym końcem gdzie indziey nieprzenosząc.

Pisarz spisze Protokół rewizyi, w sprawach podległych appellacyi, i wyrazi w nim, iż biegli przysięgę wykonali.

Protokół będzie podpisany, przez Sędziego, Pisarza i biegłych; gdyby zaś biegli pisać nieumieli lub niemogli, wzmianka o tem będzie uczyniona.

Artykuł 53.

W sprawach niepodległych appellacyi, niebędzie spisywany Protokół, lecz w wyroku, wyrażone będą tylko imiona biegłych, wykonanie przez nich przysięgi, i ogólny wniosek z ich zdania.

TYTUŁ VIIImy.

O wyłączeniu Sędziego Pokoiu.

ARTYKUŁ 54.

Sędziowie Pokoiu będą mogli bydź wyłączonemi:

1) Gdy będą mieli w zachodzącym sporze, osobisty interes.

2) Gdy będą krewnemi lub powinowatemi iedney strony, aż do stopnia brata ciotecznego, stryiecznego, lub wuiecznego włącznie.

3) Gdy w ciągu roku poprzedzaiącego wyłączenie, wydarzyła się sprawa kryminalna, między niemi, a iedną ze stron, lub iey Małżonkiem, albo iey krewnemi, lub powinowatemi w linii prostey.

4) Gdy się toczy sprawa cywilna, między niemi, a iedna ze stron lub iey Małżonkiem

5) Jeżeli dali w tey sprawie, rzecz na piśmie.

6) Jeżeli iest główna nieprzyiaźń, między nim, a iedną ze stron: ieżeli od zaczęcia się sprawy, lub w sześciu miesiącach poprzedzaiących żądanie wyłączenia, zaszły z iego strony napaści, pokrzywdzenia lub groźby, słowem lub na piśmie.

Artykuł 55.

Strona, która zechce wyłączyć Sędziego Pokoiu obowiązaną będzie przedstawić takowe wyłączenie i przełożyć powody do niego w Akcie, który wręczy przez Woźnego Pisarzowi Sądu Pokoiu, a ten zawidymuie oryginał. Stro-

na wyłączaiąca, lub osoba od niey do tego szczególnie umocowana, podpisze tak oryginał, iako też kopią Aktu wyłączenia. Kopia złożona będzie w Kancellaryi Sądowey i zakommunikowana bezpośrednio Sędziemu przez Pisarza.

Artykuł 56.

Sędzia Pokoiu obowiązany będzie w przeciągu dwóch dni, wyrazić na dole tego Aktu oświadczenie swoie na piśmie, zawieraiące, albo iego zezwolenie na wyłączenie, albo że odmawia żądanego wstrzymania się, z przyłączeniem swey odpowiedzi, na przyczyny wyłączenia,

Artykuł 57.

W ciągu trzech dni, od odpowiedzi Sędziego odmawiaiącego wstrzymania się, lub gdyby odpowiedzi od niego nie

było, pośle Pisarz, na domaganie się strony pilnieyszey, wypis Aktu wyłączenia i oświadczenia Sędziego, ieżeli iakie nastąpiło, Prokuratorowi przy Sądzie Appellacyinym.

W ciągu tygodnia, wyłaczenie sądzone będzie przez Sąd Appellacyiny, w ostatniey Instancyi, na wnioski Prokuratora, i nie będzie potrzeba do tego stron przywoływać.

TYTUŁ IX.

O Appellacyi.

Artykuł 58.

Appellacya od wyroku Sędziego Pokoiu, będzie założona, w przeciągu dni czternastu; czas ten zaczyna się co do wyroków ocznych, od dnia wręcze_

nia stronie osobiście lub w zamieszkaniu. — Co do wyroków zaocznych od dnia, w którym oppozycya nie będzie iuż mogła bydź dopuszczona, wolno iednakowoż będzie zaappellowanemu, założyć incydentalnie appellacyą w iakimkolwiek położeniu sprawy, chociażby był wręczył wyrok bez żadnego zastrzeżenia.

ARTYKUŁ 59.

Upłynienie tych terminów, pociąga za sobą utratę prawa appellowania.

ARTYKUŁ 60.

Appellacya od wyroku przygotowawczego, będzie dopiero mogła bydź założoną, po wyroku stanowczym, i wraz z appellacyą od tego wyroku, a termin do appellacyi, upływać dopiero

zacznie, od dnia wreczenia wyroku stanowczego; Appellacya ta, będzie mogła bydź przyiętą, chociażby wyrok przygotowuiący, bez żadnego zastrzeżenia, był wyexekwowany.

Appellacya od wyroku przedstanowczego, będzie mogła bydź założona, przed wyrokiem stanowczym, toż samo nastąpi z wyrokami tymczasowemi.

Artykuł 61.

Uważane są za przygotowuiące wyroki, wydane końcem instruowania sprawy, i maiące za cel postawić process w tym stanie, żeby w nim mógł bydź wydany wyrok stanowczy.

Uważane są za przedstanowcze wyroki, w których Sąd, nakazuie przed rozsądzeniem sprawy, iaki dowód, spraw-

dzenie lub instrukcyą, wcześnie rozstrzygaiącą główny przedmiot.

ARTYKUŁ 62.

Appellacya od wyroków, przeciw którym założona bydź może oppozycya niebędzie mogła bydź przyiętą, przez przeciąg czasu dozwolonego do oppozycyi.

ARTYKUŁ 63.

Akt Appellacyi, zawierać w sobie będzie, zapozwanie z terminem ośmiodniowym przed Sąd Appellacyiny, wyrażać będzie, ustanowienie Adwokata, który tak oryginał iako i kopią pozwu własnoręcznie podpisze, datę wyroku i przedmiot zaappellowany, będzie wręczony stronie osobiście, lub w iey zamieszkaniu, przez któregokolwiek

Woźnego Sądowego, pod nieważnością.

ARTYKUŁ 64.

W Sądzie Appellacyinym, nowe okoliczności i dowody, nad te, które w Sądzie Pokoiu przedstawione były, przywodzić wolno.

ARTYKUŁ 65.

W ciągu tygodnia po ustanowieniu Adwokata przez zaappellowanego, appelluiacy wręczy swoie uciążliwości przeciwko wyrokowi. — Zaappellowany odpowie w następuiacym tygodniu. Rzecz wprowadzona zostanie na Audyencyą, bez innych formalności.

ARTYKUŁ 66.

Gdy zaydzie Appellacya, od wy-

roku przedstanowczego, i takowy będzie uchylony, a przedmiot iest dostatecznie przygotowany do decyzyi stanowczey, Sąd Appellacyiny będzie mógł zarazem, wydać wyrok stanowczy w głównym przedmiocie, iednym i tymże samym wyrokiem.

Artykuł 67.

Gdy Appelluiacy przegra, skazanym będzie, na zapłacenie 5 Złp. w papierze stęplowym.

TYTUŁ X.

O *Rekursie do Sądu ostatniey Jnstancyi.*

Artykuł 68.

Od wyroku Sędziego Pokoiu, w

sprawach do trzydziestu Złp. włącznie wydanego, tudzież od dwóch zgodnych wyroków Sędziego Pokoiu i Sądu Appellacyinego, odwołanie się do Sądu ostatniey Instancyi mieysca niema.

Artykuł 69.

Gdy są dwa niezgodne wyroki Sędziego Pokoiu i Sądu Appellacyinego, co do spraw trzydzieści Złp. przenoszących, w przeciągu dni 14, wolno odwołać się do Sądu ostatniey Instancyi; czas ten zaczyna się co do wyroków ocznych Sądu Appellacyinego, od dnia wręczenia stronie, osobiście lub w zamieszkaniu; co do wyroków zaocznych, od dnia w którym oppozycya niebędzie iuż mogła bydź dopuszczona.

Artykuł 70.

Strona ktoraby mniemała, iż ma

prawo uskarżać się, na zgwałcenie Prawa, lub istotnych form procedury; może od wyroku Sędziego Pokoiu, w przedmiotach 30 Złp. nieprzenoszących, w ostatniey Instancyi wydanego, iako też od dwóch zgodnych wyroków Sędziego Pokoiu i Sądu Appellacyinego, w dniach 8 od wręczenia wyroku, udać się z skargą do fakultetu prawnego w Uniwersytecie Krakowskim, któren naydaley w dniach 14 wyrzecze, czyli odwołanie się do Sądu ostatniey Instancyi, ma mieysce, lub nie?; w razie dania mieysca Sądowi ostatniey Instancyi, odwołuiący się, w dniach 8 od daty rezolucyi fakultetu, winien wręczyć pozew do Sądu ostatniey Instancyi.

Artykuł 71.

Pozew, do Sądu ostatniey Instan-

cyi wydany będzie z terminem ośmiodniowym: zawierać w sobie będzie, ustanowienie Adwokata i zasady rekursu, oryginał i kopia Pozwu podpisane będą przez Adwokata własnorecznie, a następnie, kopia pozwu wręczoną będzie stronie, osobiście lub w iey zamieszkaniu, przez któregokolwiek Woźnego Sądowego, pod nieważnością.

ARTYKUŁ 72.

Po upłynieniu terminu Pozwu, strona pilnieysza mianuiąc z swey strony arbitrów, wezwie drugą do podania w Kancellaryi Sądu swych arbitrów, złoży opłatę wpisową w papierze steplowym. — Sprawa umieszczona będzie na wokandzie Sądu ostatniey Instancyi, i bez wszelkich innych formalności zostanie rozsądzoną summarycznie.

TYTUŁ XI.

O *exekucyi wyroków Sędziego Pokoiu.*

Artykuł 73.

Exekucya wyroków Sędziego Pokoiu, co do przedmiotów Złp. 30 przenoszących, aż do Złp. 200, podług przepisów Ustawą exekucyiną wskazanych, należeć będzie do Komorników.

Artykuł 74.

Sędzia Pokoiu, będzie mógł sądzić z exekucyą temczasową bez kaucyi gdy iest przyznanie sądowe, lub dokument nie zaprzeczony.

Artykuł 75.

W sprawach Złp. 30 nieprzenoszą-

cych, wyroki Sędziego Pokoiu, exekwować będą Woźni tego Okręgu Sądu Pokoiu, w którym zapadł wyrok.

Gdy wyrok w sprawie tego rodzaiu będzie obeymował exekucyą tymczasową bez kaucyi. — Woźny wziąwszy wyrok, zażąda natychmiast od strony skazaney zadosyć uczynienia wyrokowi, a w razie odmówienia przystąpi do exekucyi, przez zaięcie ruchomości i ustanowienie Dozorcy. Spisze na mieyscu Protokół w obecności 2 świadków, który Protokół wraz z exekwowanym i Dozorcą podpisze, lub też wzmiankę uczyni, że podpisać niemogli.

W przypadku oporu z strony dłużnika winien Woźny zdać o tym rapport Prokuratorowi przy Trybunale Iszey Instancyi, który mu da pomoc woysko-

wą dla wyexekwowania wyroku, co nastąpi, w assystencyi Wóyta lub iego Zastępcy.

Artykuł 76.

Protokół zaięcia spisany będzie bez stępla, obeymować w sobie tylko będzie likwidacyą od Aktu, a koszta podróży na ten przypadek, gdyby dla exekucyi, z mieysca swego urzędowania Woźny oddalać się był zmuszony.

Artykuł 77.

Gdy wyrok nie będzie miał klauzuli temczasowey exekucyi bez kaucyi, Woźny po wręczeniu Wyroku, dopiero w dniach ośmiu, gdy będzie złożone świadectwo Sekretarza Uniwersytetu, że w tym terminie, od wyroku Sędziego Pokoiu, nie nastąpiło po-

danie do Fakultetu prawnego, przystąpi do zaięcia ruchomości.

Gdyby zaś, podanie do Fakultetu prawnego, w terminie ośmiu dni, od wręczenia wyroku nastąpiło, winien oczekiwać decyzyi Fakultetu; a następnie gdy dane będzie mieysce do rekursu, wyroku Sądu ostatniey Jnstancyi.

ARTYKUŁ 78.

Licytacya zaiętych ruchomości, dopiero po prawomocności wyroku, Sędziego Pokoiu w dniach ośmiu następuie.

ARTYKUŁ 79.

Ogłoszenie licytacyi, dopełni woźny przez obwieszczenia wręczone stronie exekwowaney, i przybicie na drzwiach wóyta lub iego zastępcy i

Sądu Pokoiu tego okręgu gdzie zaięcie nastąpiło; które przybicie winno bydź poświadczone, przez Pisarza Sądu Pokoiu, Wóyta, lub zastępcę.

Artykuł 80.

Obwieszczenia o licytacyi, dopełnią Woźni tak iak zaięcie bez użycia stempla iedynie tylko zwrotu od Aktu i kosztów pod óty w porządku Art. 84 wskazanym, będzie miał prawo żądać.

Artykuł 81.

Woźny wyexekwowawszy należytość, odda tę natychmiast stronie, którey przysądzono i otem Sądowi Pokoiu załączaiąc Kwit wierzyciela zda raport. Wyciąg zaś Główny Wyroku, wyda wraz z zakwitowaniem zadosyć czyniącemu.

Artykuł 82.

Gdyby przez zaięcie ruchomości, Woźny nie mógł znaleść funduszu do exekucyi, inne stopnie exekucyi, należeć będą do Komorników, w porządku ustawą Exekucyiną wskazanym.

Artykuł 83.

Wszelkie zaięcia, przeciw Komornikom, Dzierżawcom, za należące się, iuż Komorne, i dzierżawy iako i dłużnikom niemieyscowym, niemniey, zaięcia rzeczy, końcem odzyskania, w przedmiotach złotych polskich dwieście nie-przenoszących, dozwolić może Sędzia Pokoiu na podaną Notę

Zaiecia te, w przedmiotach do złotych polskich trzydzieści, dopełnią Woźni bez użycia stempla, z zwrotem

iedynie należytości od Aktu i kosztów podróży w porządku Art. 84 wskazanym.

Artykuł 84.

Senat Rządzący, po wysłuchaniu opinii Sądu appellacyinego, oznaczy należność przypadaiącą Woźnym, od exekucyi w przedmiotach złotych polskich trzydzieśc, nie przenoszących, zapadłych.

Należność ta przypadać tylko będzie Woźnym:

1. Za Akt zaięcia.
2. Za Akt obwieszczenia licytacyi.
3. Za Akt licytacyi — i
4. Koszta podróży.

Wszelkie inne Akta i wszelkie kopie Aktów, dopełnią Woźni bezpłatnie.

TYTUŁ XII.

O prawidłach zastosowania niniejszego Prawa.

Artykuł 85.

Tytuły Księgi pierwszey Części Iszey Kodexu postępowania Sądowego od Igo do IX włącznie, z dniem ogłoszenia niniejszego Prawa, przestaną bydź obowiązującemi.

Zlecamy przeto i rozkazujemy, ażeby Uchwała ta, iako Prawo od dnia 1 Mca Grudnia Tysiąc osmset dwudziestego piąte o roku obowiązuiace, uważaną i od kogo należy, dopełnioną była, dla podania zaś do powszechnej wiadomości, umieścić ią w Dzienniku rozporządzeń Rządowych rozkazaliśmy,

Działo się na posiedzeniu Naszem Senatu dnia trzydziestego pierwszego Sierpnia, Tysiąc ośmset dwudziestego Piątego Roku.

Wodzicki.

(M.P.)

Mieroszewski
Sek. Jen. Senatu.

Dzień ogłoszenia iest 1 Mca Grudnia 1825 r.

Nro 4882. *Dz: Gło:*

SENAT RZĄDZĄCY

Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Gdy tak Fabryki Sukna iako i innych wyrobów wełnianych mieyscowe, niemniey Fabryki przyległych Kraiów, corocznie w znaczney ilości i różnych gatunkach Wełny potrzebuią, iak równie chcąc ułatwić sprzedarz Właścicielom tegoż Produktu, częstokroć znacznym kosztem w oddalone mieysca swe zapasy wysyłaiącym, stanowi:

1. W Mieście Wolnem Krakowie corocznie dwa Targi główne na Wełnę odbywać się będą: pierwszy w dniu

szesnastym Maia, a drugi w dniu tymże Miesiąca Września, z których każdy przez dni następnych 15ście trwać ma, a z tych pierwszy rozpocznie się dnia 16 Maia r. p. 1826.

2. Mieysce do odbywania Targów głównych zwyż rzeczonych na Placu Szczepańskim z dawna zwanym, przeznacza się.

3. Na tymże Placu będzie urządzona Waga Rządowa, na którey wszelka Wełna na Kamienie Krakowskie każdy po 32 funty rachuiąc, ważona będzie. Centnar Wagi Wiedeńskiey zamyka takowych funtów 138. Centnar zaś Berliński funtów 126 i łutów 28.

4. Przywożący Wełnę na Targ główny, na Wadze Skarbowey zwa-

żyć ią powinien za opłatą groszy Polskich sześciu od Kamienia. Na co po zapisaniu w księgę i oznaczeniu Wagi na każdym Worze lub Wantuchu, kwit sznurowy otrzyma.

Gdyby Kupuiący chciał powtórnie zważyć tę Wełnę, wolno mu to będzie bez opłaty powtórney.

5 Wełna powinna bydź pakowana w Wantuchy lub Wory, dobrze zaszyte, w znaki czytelne, opatrzona, z Napisem: z którego iest Dominium, i Nazwiska Właściciela teyże.

6 Skład na Wełnę w Gmachu Rządowym, Arsenał Mieyski zwanym przeznacza się, do którego to Składu Wełna codziennie przez cały Rok na Skład będzie przyimowaną, a to za opłatą Miesięczną po groszy Polskich

dwa od Kamienia 32 fun: ważącego: rozumieć się ma, iż za pierwszy Miesiąc zaraz z góry, a nawet i za krótszy czas, iak Miesiąc ieden, opłata po groszy Polsk: dwa od Kamienia pobieraną będzie.

Pisarz Składowy odebrawszy Wełnę od składaiącego, po zapisaniu w Księdze na to przeznaczoney:

a. Nru bieżącego.

b. Datum oddania Wełny na Skład.

c. Mieysca, z kąd Wełna pochodzi.

d. Nazwiska Właściciela Wełny.

e. Liczby Wantuchów lub Worów.

f. Opisania Znaków.

g. Wagi każdego Wantucha lub Woru brutto.

h. Jlości ogólney Wełny.

Wyda Właścicielowi świadectwo, powyższe Rubryki obeymuiące Pieczęcią Urzędową opatrzone.

7 Wolno iest składaiącemu otwierać Wantuchy, Wory, Wełnę na składzie sprzedać, odstąpić, lub odebrać ze składu każdego czasu za opłaceniem zwyż postanowionego składowego, i złożeniem oryginalnego świadectwa, na którém pokwitowanie przez odbieraiącego Wełnę ze składu, wyrażone bydź powinno.

8. Jeżeli Wełna w składzie zostanie sprzedaną, odstąpioną, lub innemu pod zarządzanie oddaną; w tym przypadku składaiący, winien to oświadczyć Pisarzowi Składowemu, który tę zmianę tak w Księdze Składowey, iako i na świadectwie przez

siebie wydanem zapisze; gdyż bez tey formalności, Wełna tylko pierwszemu składaiącemu wydaną bydź będzie mogła.

9 Każdemu z przywożących Wełnę w czasie Targu głównego, wolno wprost na Placu Szczepańskim po zważeniu Jey na Wadze Rządowey składać; może iednak takową i w prywatnych Domach za osobnemi Umowami z Właścicielami tychż Domów na składzie w każdym czasie utrzymywać.

10. Będą ustanowieni w potrzebney Liczbie Przysięgli Faktorowie czyli Mäklerowie Targowi, których powinnością będzie ułatwiać (ieżeli do tego przez Strony wezwanemi zostaną.) Sprzedarz i kupno Wełny; po zawar-

tey Umowie wydawać tak zwane Ceduły ugody, (Schluss Zettel) i te w swych Protokołach natychmiast zapisywać, za którą to czynność tak od sprzedaiącego, iak i kupuiącego po procentu, od wartości sprzedaney Wełny pobierać będą.

11. Utrzymywanie porządku w czasie Targu głównego na Placu do Wóyta Gminy od Senatu wyznaczonego należeć będzie. Spory zaś wydarzyć się mogące w drodze zwyczayney Sądowey, iako Sprawy handlowe niezwłocznie załatwianemi zostaną.

12. W Mieście wolnem Krakowie i Jego Okręgu opłata Cła nie ma mieysca; a zatem i od Wełny, ani Cło wchodowe, ani przechodowe, ni też wychodowe pobieranem nie będzie.

13. Wykonanie ninieyszego Postanowienia Wydziałowi Spraw Wewnętrznych i Policyi porucza się.

Działo się na Posiedzeniu Senatu w Krakowie dnia 22 Listopada 1825 Roku.

WODZICKI.

Mieroszewki Sek: Jen: Sen:

Zdanie Sprawy o Stanie i położeniu Kraju Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu, Dla Zgromadzenia Reprezentantów 1825 roku.

Z obowiązku, Statutem Urządzaiącym Zgromadzenia Polityczne wskazanego, pospieszam wystawić na widok Wasz, Dostoyni Reprezentanci, Obraz ogólny obecnego położenia naszego, i działania Administracyi w ubiegłym roku dokonane, opowiedzieć: Co w przeciągu czasu tego Rzeczpospolita uzyskała, iakie były chęci Rządu i usiłowania; tudzież iak dalece mo-

źrość i okoliczności dozwoliły osiągnąc zamierzóne Cele — Sami w Swietle Waszem naylepiey osądzić zdołacie.

STAN JNSTYTUTÓW RELIGIYNYCH.

Czynności szczegółowe Jnstytutów Religiynych dotyczące, odbywały się stósownie do dawnych przepisów, i nowe w tey mierze nie zapadły Rozporządzenia ogólne.

Do zaproiekt wania zmiany dwóch nader ważnych Artykułow w Statúcie o Dziesiecina h, z mocy upoważnienia od Nayiaśnieyszych Opiekonczych Dworów uzyskanego poczynic się maiącey, wyznaczony iest Komitet, który utrafiwszy w szczęśliwy środek', iżby i Prawa Beneficyata, i obowiązki Dziesięcinę składaiącego pogodzonemi zostały,

przedstawi dzieło swoie pod ostateczną deliberacyą Senatu.

Nowe własności funduszowych popisy z okazyi urządzaiących się Hipotek i w Kraju naszem i w Woiewództwie Krakowskiem, w ciągu bieżącego roku przez wszystkie Instytuta dopełnione, usuwaiąc iuż Prawa rzeczowego wątpliwość, zapewnią Duchowieństwu raz na zawsze regularny wpływ corocznych należytości, o które pomocy w drodze Administracyiney domagać się iest Mu dozwolone.

Poczynione są kroki w celu odzyskania funduszów do Instygatoryi Konsystorskiey należących, które do Dyecezyi Sandomierskiey niewłaściwie wcielonemi zostały.

*

Od tych Podatek Ofiary Skarbowi Rzeczypospolitey corocznie przypadaiący, wynosi kwotę Złp 537 gr: 14. i od r. 1815 zalega. W Mieście Krakowie wyrestaurowany został w tym roku Kościół Parafiialny S. Mikołaja w dachu i murach frontowych: przyczem zewnętrzne mury oczyszcić i Cmentarz wybrukować nie omieszkano. Officyna Klasztoru S. Andrzeja i mury Konwent XX. Reformatów otaczaiące zreparowane. Bazylika S. Anny od strony przedmieścia parapetem z kamienia ciosowego, na którym łańcuch iest powieszony, upiekniona. Ukończona kosztowna reparacya kopuły Kościoła S. Piotra, do którego kollegiatę z opustoszałego Kościoła Wszystkich Swiętych wedle życzeń JW. Pasterza

Dyecezyi przenieść iest zamiarem Senatu. Nadto w Okręgu Dom Plebański w Sance, i Cmentarz z Kaplicą w Jaworznie wymurowano.

Stósownie do podanego przez Konsystorz Jeneralny Wykazu, znayduie się w Kraju naszym Duchownych Swieckich wszelkiego stopnia 111. Zakonników łącznie z klerykami i nowicyuszami 153. Zakonnic i Nowicyuszek 191. Seminarium Dyecezalne liczy Alumnów 34. Ażeby poświęcone Stanowi Duchownemu osoby nietylko święte Ewangelii prawdy iak przynależy wykładały, ale też ażeby praktykuiąc ie, życia bogoboynego wzory z siebie samych Ludowi dawały, czuwa starannie Konsystorz Jeneralny, i surowe karności Kościelney widzieć się dały przykłady.

O ś w i e c e n i e.

Urząd Rektora Uniwersytetu przez Zastępcę iest sprawowanym. Podział Fakultetów na Katedry żadney nie doznał zmiany. Katedra Prawa Kryminalnego i Kodexu postępowania Sądowego, tudzież Katedra Astronomii od dawna przez zastępców dawane, aktualnemi Professorami obsadzone zostały. Także aktualny Prosektor Anatomiczny iest mianowanym. Ciało nauczaiące, uczuciami Cnót Obywatelskich przeniknione, zaszczepiaiąc w Uczniach swoich potrzebne nauki, usiłuie razem nakłaniać młodociane serca do zamiłowania obyczayności i Cnoty, w przekonaniu, że od dobrego wychowania młodzieży, przyszła pomyślność Kraju zależy.

W upłynionym roku szkolnym było Uczniów w Uniwersytecie:

a. W Wydziale Teologicznym 26.

b. w Wydziale Nauk Prawa 50.

c. w Wydziale Nauk Lekarskich, licząc w to Kandydatów Farmacyi, Uczniów Chirurgii niższey, i Akuszeryi, 61.

d. w Wydziale Filozoficznym w obu Oddziałach: Matematyczno-fizycznym i Literatury 78.

w Ogólności 215.

Ukończyli Nauki.

w Wydziale Teologicznym 5.

w Wydziale Prawa 24.

w Wydziale Lekarskim 12.

w Wydziale Filozoficznym 10.

A przeszło do innych Wydziałów 68.

Otrzymali stopnie Doktorskie.

w Wydziale Teologicznym 2.

w Wydziale Nauk Prawa 1.

w Wydziale Nauk Lekarskich 1.

w Wydziale Filozofii Oddziale Matematycznym 1.

detto w oddziale Literatury 1.

Stopnie Magistrów uzyskało.

w Wydziale Nauk Prawa 2,

w Wydziale Nauk Lakars: i farmacyi 1.

Chirurgii niższey i Akuszeryi 1.

ZAKŁADY NAUKOWE.

Biblioteka z funduszu na ten cel odkazanego stósowna liczbą dzieł, Gabinety: Fizyczny i Chirurgiczny nowemi Machinami i Narzędziami, Mineralogiczny różnemi nabyciami ubogacone zostały. Gabinet Zoologiczny znaczna ilość rzadkich ptaków wypychanych uzyskał. Ogród Botaniczny

liczy iuż blisko 10,000 gatunków roślin. Dla pomnożonych krzewin większego stopnia ciepła potrzebuiących, nowy Treibhaus stawia się. W Observatorium wystawione są dwa z fundamentu, aż pod dach wysokie filary: ieden pod Ekwatoryat, drugi służyć będzie na koło południkowe świeżo zapisane. Gmach ten został wewnątrz na dogodnieysze dla Professora i Adjunkta mieszkanie przerobiony, a Sala dotąd na letnie tylko lekcye służąca, urządzona także i na lekcye zimowe została. Nie można w tem mieyscu zamilczeć o rozpoczęciu wielkiey Restauracyi Bursy Smieszkowskiey, na którą zeszłoroczna Reprezentacya Narodowa fundusz przeznaczyła. Budowa ta przeznaczoną iest na Gabinety i Sa-

le Anatomii, Chirurgii i Weterynaryi a złączona z Kollegium Fizycznem, nietylko Naukom stanie się dogodną, ale też i tamtę część Miasta nader uprzyiemni. Wielki ten Gmach od lat 40 opustoszały i upadkiem grożący, nieinaczey tylko Wszą Szanowni Reprezentanci choynością podźwignionym bydź może.

B U R S Y.

Mieściły Uczniów 184, którzy zostaiąc pod okiem Seniora, Kapelana i Nauczyciela Religii w Liceum S. Anny, mieli oprócz mieszkania, opał, posługę ogólną, kuracyą pieczołowitą, i lekarstwa bezpłatnie.

Borkarne w kwocie Złp: 6000 rozdawane są pomiędzy uczniów Aka-

demickich i Licealnych w połowie; z tą tylko różnicą, iż Uczniowie Chirurgii biorą Stipendia mnieysze, iak uczniowie Medycyny i innych Wydziałów Uniwersytetu. Prócz tego okazana pilność niektórych Uczniów Sztuk pięknych, pieniężnemi kwotami wynagrodzoną została.

Fundusze Akademii Krakowskiey, których całość Art. 15. Traktatu Dodatkowego zapewniona iest, przez ustanowionych na ten koniec Pełnomocników, w Kommissyach Hipoteki w Kraju Królestwa Polskiego urządzaiących, produkowanemi i zabespieczonemi zostały.

L I C E A.

Liczba Uczniów w Oddziale I. S. Anny wynosiła - - 570.

W Oddziale II. S, Barbary 334.

Ogółem 904.

Otrzymało zaświadczenia doyrzałości 49.

SZKOŁY POCZĄTKOWE.

W Szkołach Okręgowych, których iest 61 było uczących się:

Płci męzkiey 1585.

Płci żeńskiey 996.

Przy Szkołach początkowych w Mogile, Zielonkach i Zalesiu, oddzielne Nauczycielki robót żeńskich ustanowione zostały.

W siedmiu Szkołach Początkowych w Mieście Krakowie było uczących się:

Płci męzkiey 494.

Płci żeńskiey 130.

W Klasztorach Panieńskich, tudzież na ośmiu Pensyach płci żeńskiey znaydowało się uczennic 470.

W ogólności więc w Mieście i Okręgu było uczących się:

Płci męzkiey 3,198.

Płci żeńskiey 1,596.

BIEG SPRAWIEDLIWOŚCI

SPRAWY CYWILNE.

W Sądach Pokoju odsądzono i ugodzono spraw 1156, a Rad Familiynych odbyto 288. Trybunał I. Instancyi odsądził Spraw Cywilnych 505, załatwił podań Ekonomicznych 4,520, a Mass Depozytowych 70. Sąd Apellacyiny odsądził Spraw 255, a rezolwował podań Ekonomicznych 2396. Sąd III Instancyi 50. Do Wydziału

Professorów i Doktorów Prawa założono rekursów 55, od dwóch zgodnych w Sadzie I. i II. Instancyi zapadłych Wyroków. W dwunastu rekursach dano mievsce odwołania się do Sądu III. Instancyi, inne iako zgodne z Prawem uznane, odrzuconemi zostały.

SPRAWY POLICYINE.

Tych odsądziła Policya Pośrednia 839. Wóyci Gmin Mievskích i Okręgowych 638. Sąd Appellacyiny 178

SPRAWY POPRAWCZE.

Wóyci odsadzili Spraw Poprawczych 126. Trybunał I. Instancyi osądził takowych 80, a Sąd Apellacyiny 26.

SPRAWY KRYMINALNE.

W Trybunale I. Instancyi osądzono Spraw tego rodzaiu 1 9, a w Sądzie Appellacyinym 15. Do drogi łaski udało się osób za przestępstwa policyine osądzonych 166. Z tych po wysłuchanem zdaniu Sądu Appellacyinego ułaskawił Senat uwolnieniem od kary 48 osób, a złagodzeniem 41, a 77 łaski odmówił. Za zbrodnie kryminalne osądzonych udało się do łaski 47. Trzech zyskało ułaskawienie, 12 zmnieyszenie kary, a 32 całey surowości Praw zostawionemi zostali. Komitet do Redakcyi Kodexu Praw Cywilnych i Kryminalnych wyznaczony zaymuie się teraz przysposobieniem projektów do Prawa o Spadkach, o Pertraktacyi spadków, o Kontraktach

małżeńskich w mieysce zniesionego w dotąd obowięzuiącym Kodexie tytułu o wspólności Prawney; nakoniec o własności i różnych ograniczeniach teyże. Dawniey wypracowane przez pomieniony Komitet projekta o postępowaniu przed Sądami Pokoju, tudzież o Opiekach, zostały w ciągu bieżącego roku przez Seym Nadzwyczayny w Prawo zamienione. Pierwsza z tych Ustaw z dniem 1 Grudnia już obowięzywać zaczęła.

W celu podania różnym Jnstytutom łatwości do wyszukania i nastepnie zaprodukowania Práw rzeczowych w Kommissyi Hipoteczney, sprowadzone są Akta fiskalne z Warszawy i ze Lwowa. Zwieziono Akta Mieyskie z Chrzanowa i Nowey Góry, niemniey

Akta przez byłych Pisarzów Kachalnych, utrzymywane, aż do Epoki ustanowienia Notaryuszów na wiarę zasługuiące uporządkowane, i u Konserwatora Hipotek złożone zostały.

STOLICA.

W dalszym ciągu fabryk Rządowych koło Miasta pod nadzorem Szanownego Komitetu Ekonomicznego uskuteczniaiących się, poczyniono co następuie:

Wybudowany iest kanał w ulicy Poselskiey do sprowadzenia nieczystości z domów prywatnych znaczney części ulicy Grodzkiey, i drugi od Gmachu Więzień Kryminalnych, aż do Głównego, który Miasto otacza, po-

ciągniony. Obydwa z kamienia ciosowego i kamieniem sklepione, przez co niezdrowe powietrze w tey części Miasta uprzątnionem zostało.

Dawny Mur fortyfikacyiny wedle Ogrodów: Kryminalnego i Kapitulnych upadkiem zagrażaiący, rozebrany, a w mieysce tego nowy w kierunku prostym dla uprzyiemnienia tey części przedmieścia wystawiony iest. Znaczna przestrzeń od Ulicy S. Anny, aż po za franciszkańską wyplantowana, drzewami wysadzona, i chodnikami murowanemi, kommunikacyą ułatwiaiącemi zaopatrzona.

Do budowy Mostu Stradomskiego fundamentu pod Izbice przy obu brzegach założone, a dla wstrzymania ziemi lewego brzegu parapet wymurowany: przysposobione znaczne zapasy drzewa na pokład

i kamienia ciosowego na Jzbice. Most murowany w przedmieściu Piasek, rozszerzony i żelazną balustradą przyozdobiony.

Droga w Ulicy Długiey, aż do Ulicy Pędzichów wymurowana; w Ulicy Wesoła wybrukowana, i trotoarami zaopatrzona w długości sążni 300. Pod Zamkiem w długości sążni 120 nowo przerobiona. Wybrukowana Ulica Szeroka: część frańciszkańskiey na nowy sposób Maka Adama, a głównieysze Ulice przebrukowane zostały.

We wszystkich Domach Rządowych, a szczególniey w Koszarach Milicyi, Koszarach Żandarmów, i w Domu Policyi Pośredniey, znaczne reparacye uskuteczniono.

Przy Cegielniach Skarbowych w

Dayworze, które materyału murowego do wszystkich fabryk Rządowych w Mieście dostarczały, nowy piec do wypalania dachówki teraz urządzony iest.

Za przykładem Rządu, który wydatków na upięknienie Miasta nie szczędzi, postępuią i prywatni Obywatele. Wystawiono w bieżącym roku domów nowych w Mieście i na Przedmieściach 12. Z gruntu wyrestaurowano 17 i 99 reparacyi wykonano.

Na zaspokoienie długów przez Miasto Kraków w r. 1809 zaciągnionych wypłacono kwotę Złp. 12,182 gr. 10.

Zaś na pomnożenie funduszów Miasta, elokował Senat kwotę *Złp.* 4,964 gr. 19, za sprzedany z Murów Mieyskich materyał zebraną.

Miasto Okręgowe Chrzanów w części wybrukowane, a Miasteczko Trzebinia w dobrą i dostateczną wodę rurami sprowadzoną zaopatrzone.

HANDEL, KUNSZTA, PRZEMYSŁ.

Expedycya tuteyszo - Krajowych wyrobów z mocy układu Handlowego z Rządem Królestwa Polskiego zawartego bez przerwy odbywa się.

Handel zbożowy w Mieście Krakowie dawniey znakomity, już to z powodu niskości cen i powszechney ziemiopłodów obfitości, już z powodu znacznie podwyższonego cła wchodowego w Państwach Ces. Austrackich, nie mało ucierpiał, O zniżenie pomienioney opłaty, nie omieszkał Senat

zanieść prośby do Nayiaśnieyszego Cesarza iako Rzeczypospolitey naszey Protektora, dotąd atoli skutek Oney iest ieszcze oczekiwanym.

Na wniosek Prezesa Senatu z względu położenia mieyscowego i otaczaiących nas okoliczności ze wszech miar szczęśliwy, i liczne korzyści dla Miasta obiecuiący; postanowił Senat zaprowadzić w Krakowie dwa iarmarki na wełnę; do czego poczynienie stósownych kroków Wydziałowi swemu Spraw Wewnętrznych i Policyi polecił.

KOMMUNIKACYE.

Na Trakcie Lubelskim wyplantowano drogę od rogatki III. przez pagórek piaszczysty, długości sążni 140. wybrukowano sążni 90 pokryto kamie-

niem tłuczonym i zwirem z wisły do-
wożonym długości sążni 600. Kanał
murowany sklepiony i Most wielki przy
granicy Królestwa Polskiego na arka-
dzie murowaney zbudowany, i dwa
drewniane ieden na Wódkach drugi
we Wsi Dąbiu postawione.

Na trakcie Wrocławskim we Wsi
Zabierzowie wyplantowano i rowami
z obu stron okopano długość 240 są-
żni, wybrukowano sążni 90. Za Krze-
szowicami wyplantowano sążni 304,
wybrukowano sążni 460, pokryto ka-
mieniem konserwacyinym starey drogi
sążni 300. Nadto wymurowano kanał
sklepiony, przysposobiono kamienia
grubego sążni kubicznych 100, i
znaczną ilość konserwacyinego.

Na trakcie Szląsko-Austryackim wyplantowano długość 1,386 sążni pod nową drogę, wybrukowano sążni 1,514, pokryto kamieniem tłuczonym starey drogi długość 674 sążni. Przysposobiono kamienia sążni kubicznych 164, wystawiono Most drewniany ieden i kanałów murowanych trzy.

Trakt Warszawski, ponieważ z dniem 1. Stycznia roku przyszłego otworzony bydź ma, kamieniem konserwacyinym obficie zaopatrzony został. Jle posuwanie budowy traktów publicznych usiłowaniem Senatu iest, tyle bacząc, ażeby istnieiące w dobrym stanie ciągle utrzymywanemi były, wydał stósowne służby drogowey i Mostowey przepisy.

Co do kommunikacyi Wodney, ubito dwie nowe tamy w Lipowcu i dwie w Dąbiu. Nadłożono dawnieysze naprzeciw Skawy i kilka morgów odsepisk wiklem zasadzono. Zaś dla dozorowania budowli wodnych, i sadzenia nad brzegami wikliny, dway Konduktorowie są ustanowionemi.

Rewizya brzegów Rzeki Przemszy, o ile te Cyrkułów: Pszczyńskiego i Bytomskiego dotykaią, łącznie z Kommissarzami Królewsko Pruskiemi uskuteczniona, i krok do tegóż Dostoynego Rządu zrobiony iest, w celu zniesienia Jazu pod Jeleniem iako spławowi przeszkadzaiącego.

Przekop nowego koryta Rzeki Wisły między Lipowcem i Przeciszowem, po nastąpionem z strony Dwo-

ru Petersburgskiego i Berlińskiego przychylnem oświadczeniu już do skutku przedsięwzięty iest.

Kommunikacya z wolno handlowem Miastem Podgórzem Art: 4. Traktatu Dodatkowego zastrzeżona, przez nowy Most pływaiący, który w odmienny sposób zbudowany większą trwałość obiecuie, zapewnioną została.

DOBRA i LASY NARODOWE.

W ciągu upłynionego roku wykonane zostały urządzenia większey części Dóbr Państwa Jaworznickiego, to iest: Wsi Byczyny, Jelenia, Długoszyna, Luszowic, gór Luszowskich i Wsi Zarobney Dąbrowa, a wskutku takowego urządzenia, powinności Wło-

ścian od 1 Czerwca r. b. uchylone, i na Czynsz dla Skarbu przemienione są.

Co się tycze gruntów dworskich, z wydzieloney ich części Włościanom w Wsi Byczynie i Jeleniu Czynsz wyrachowany od 1 Czerwca 1826 r. do Skarbu wpływać będzie. Zaś we Wsi Łuszowicach, w którey wszystkie grunta Dworskie do tey chwili za Kontraktem czasowym przez Włościan posiadane były, gdy dla wieczystego urządzenia dzierżawionych przez Włościan części, szczegółowy ich pomiar przedsiewziętym został, do złożenia więc takowego Czynsz podług Kontraktu, iak dotąd, Gromada płacić obowiązaną iest.

Z pozostałych od podziału między Włościan w Wsi Byczynie i Jeleniu

gróntów Dworskich urządziła Kommissya Włościańska w Byczynie Realność, która do propinacyi Jaworznickiey w Administracyi Rządowey zostaiącey, przeznaczona iest. Oprócz tego exystuiace tam dwa Młyny Skarbowe, na wieczystą dzierżawę urządzono. Podobnie w Jeleniu utworzony folwark do wieczystey dzierżawy, który tak iak i Młyn tamże znayduiący się, przez publiczne Licytacyą wkupnego wypuszczony został.

Oprócz urządzeń w Dobrach Klucza Jawoiznickiego poczynionych, urządziła Kommissya Włościańska Sołtystwo w Trojanowicach po wyiściu prawa dożywocia Skarbowi przypadłe. Część gruntów Sołtystwa tego Włościanom Wsi Trojanowic na Czynsz

wydzielona, a z reszty Realność na wieczystą dzierżawę utworzoną została.

Ponieważ Dzierżawcom wieczystym Dóbr Narodowych i Włościanom w tychże Dobrach usamowolnionym wyrachowany iest Kanon w stosunku Ceny żyta po Złp. 12, a Jęczmienia po Złp. 8 za korzec, wyciągniona zaś z przecięcia całorocznych targów Krakowskich Cena żyta do 10 Złp. a Jęczmienia do 6 Złp. nie doszła; Senat czyniąc ulgę takowym Dzierżawcom i Włościanom zmnieyszył stósownie do przyiętych prawideł, o iednę czwartą część Kanon za rok 1824/25. od nich przypadaiący:

Co do Lasów Narodowych.

W następności zdaney Sprawy o stanie Lasów Skarbowych w Jaworz-

nie przez Kommissyą z grona Senatu delegowaną, zatwierdzony został plan osuszenia obszernych bagien w obrębie Podłęże będących: polecone wybicie rowów spadek wody ułatwiaiących od Jeziora Niedźwiedź przez bagno nad Przemszą i Ciaśniną, aż do bagna pod Kanotopą zwanego. Do wykonania tego dzieła postanowiono użyć dwie trzecie części dni karnych Wyrokami Wóytowskiemi od Defraudantów leśnych przysadzonych, zostawuiąc część trzecią na fundusz robocizny do okopania i zaokrąglenia lasów potrzebney. Polecone iest sporządzenie planu Lasów Jaworznickich w ten sposób; iżby nietylko stósownie do zaokrąglenia tych lasów przez Kommissyą Włościańską uskutecznić się maiącego

powierzchnia tem ograniczeniem zakreślona dokładnie obrachowaną była, ale nadto iżby dotychczasowe poręby wykazane, gatunek drzewa w nich rosnącego opisany, a wszelkie gdziekolwiek znayduiące się bagna i mieysca lotnym piaskiem okryte w właściwym wymiarze odznaczone zostały. Po czem przystąpione będzie do osuszenia bagien, zasiania gołoborzów, a tak lasy uporządkowanemi i na właściwą ilość poręb podzielonemi bydź będą mogły.

Nie spuszczaiąc Senat z oka tey ważney odnogi intrat Skarbowych, polecił Wydziałowi swoiemu Dochodów Publicznych przygotowanie Trybu manipulacyi w zarządzaniu lasami i kassą leśną. Zaś w celu zabezpieczenia la-

sów od Defraudacyi, ponieważ Gajowi dziś we Wsiach odległych mieszkaiący służbę za dni pańszczyzniane odbywaią; postanowił, ażeby posady te były oddzielne i osobnemi Ludźmi obsadzone; dla czego Kommissya Włościańska przy urządzeniu Wiosek klucza Jaworznickiego w mieyscach podleśnych przy drogach z lasów wychodzących po cztery morgi gruntu średniego dla każdego Gajowego, stósownie do zamiaru Senatu we Wsi Byczynie iuż odznaczyła.

GÓRNICTWO.

W ciągu ubiegłego roku Etatowego 1824/25 wydobyto w trzech kopalniach, które w ruchu były, węgla korcy 179,890 miary górniczey, a za-

tem o 23,890 korcy więcey, iak w r. 1823/24. Kopalnia Ludwika nazwana do liczby trzech powyższych należąca, za pomocą kilku przebitków w różnych kierunkach uskutecznionych, oczyszczona została z szkodliwego oddechowi gazu. Srodek ten uprzątaiąc zawadę niebezpiecznego dostępu, pomoże do obfitszego wyłamu węgla, który osobliwie w pokładzie tož imie noszacym dobrocią swą nad innym celuie. W celu przekonania się o możności pogłębienia kopalń Węgla i ich osuszenia, polecone iest zrobienie Niwellacyi od Punktu Sztolni Niedzieliskiey iedney, do głębi Ludwiki i Sztolni Fréderyka: drugi od Sztolni Fréderyka, aż do ieziorka Niedźwiedź

zwanego. Tym sposobem skoro spadek dostateczny okaże się, zbliżona do Kopalń część Lasów Jaworznickich także osuszoną bydź będzie mogła. Zresztą utrzymywanie przestworów Kopalnianych wgłównych ich oddziałach, co się tycze bezpieczeństwa od zawalisk, sprawienia ciągu zdrowego powietrza, i łatwey, a pośpiechowi robót dogadzaiącey kommunikacyi pomiędzy wytniami wnątrza Kopalń, iest staraniem mieyscowey Kopalń i Hut Skarbowych Administracyi.

Kopalnie Galmanu wydały ogółem tey minery 10,222 korcy. Lubo Galman wydobywany iuż to ze szczupłych pokładów skalistych, iuż z gruzów i hałdów z poprzednich czasów zostawionych, iest w dostateczney ilości do

tworzenia Cynku: iednakowoż Senat baczny na tak ważną odnogę dochodów Skarbowych, chcąc mieć znacznieyszą Exploatacyą tey minery na przyszłość zapewnioną, zwłaszcza że nową wielką Hutę Cynkową budować postanowił, zamierza wybić Sztolnią ścieku poderznąć maiącą wzgórki Wsi Narodowey Długoszyna do Wóytostwa, którey służące prywatney stronie Prawo dożywocia, z względu potrzeby zepsucia powierzchni gruntu przez zaprowadzenie Kopalń Galmanu nabył na rzecz Skarbu za kwotę 12,000 Złp.

W Hutach Cynkowych wytopiono Cynku czystego 11 271 Centnarów 41 funtów wagi Berlińskiey więcey o

135 Centnarów i 72 funtów iak w r. 1823/24.

W Warzelni Hałonu wyrobiono tey soli centnarów 1,365 funtów 51, a przeto więcey o 333 Centnarów i 23 funtów, iak w roku poprzedzaiącym.

POLICYA.

Właściwemi tey gałęzi przedmiotami ciągle zaymowała się. Skutkiem Jey baczności na Włóczęgów, tudzież próżniackie lub mniey obyczayne życie prowadzących, było w aresztach Policyinych 2,635 osób, z których na żądanie ościennych Rządów wydano osób 23, a 169 za granicę do mieysca urodzenia odesłano. W domu Popra-

wy i kary było z dniem ostatnim Maia 1824 r, Więźniów . 127.
Przybyło za Wyrokami . 126.

Ogółem 253.

Z tych po odbytey Karze uwolniono 115. Umarło 3, z końcem Maia b. r. zostało więźniów 135. Jnkwizytów 44.

Milicya Krajowa i Żandarmerya przez przybywaiących Ochotników w zupełności swoiey utrzymuie się. Zaciagnęło się w ogóle 45 Osób, które zastapiły mieysca przez uwolnienie od służby lub śmierć wakuiące.

Paszportów wydała Policya 8,185. Zwyczay w poselstwach przyięty zachowuiąc Rezydentury: Cesarsko-Austryacka i Królewsko-Pruska, Paszporta nasze bezpłatnie wizuią.

Dobry Stan narzędzi Ogniowych przez częstokrotne onychże rewizye utrzymuie się. Nayznacznieyszy z wydarzonych 3ch pożarów ogniowych, pochłonął dach nad Klasztorem Zgromadzenia Panien Karmelitanek, Celuiący w gaszeniu przez pisma Publiczne ogłaszanemi, lub też pieniężnemi kwotami wynagradzanemi są. Uskuteczniona rewizya Kominów w Mieście i Przedmieściach, a niebezpieczeństwem zagrażaiące w zakryślonym terminie stósownie do przepisów budowniczo-policyinych pod karą pieniężną wystawione bydź maią, i w znaczney części istotnie iuż wystawione są.

Artykuły do pierwszych potrzeb życia służące, na których niezbywało wedle stanowiącey się na każdy Mie-

siąc lub Kwartał taxy, sprzedawanemi bywaią.

Srednia cena zboża z całego roku była, iak następuie:

Korzec Pszenicy	po Złp.	10.	gr.	5.
— Żyta	—	5.	—	18.
— Jęczmienia	—	4,	—	11.
— Owsa	—	3	—	19.
— Grochu	—	5.	—	22.
— Jagieł	—	15.	—	21½.

W Szlachtuzie powszechnym zarznięto Wołów 5,832. Krów 3,650, Cieląt 3,546. Wieprzów 5,765. Baranów 2,126. Jagniąt 76.

W domu ogólnym Schronienia Ubogich pod Opieką Towarzystwa Dobroczynności zostaiącym utrzymywano, Osób oboiey płci i dzieci w ogóle 345. Z 39 dzieci liczbą powyższą

obiętych oddano w służbę lub do rzemiosł 11. Z liczby kalectwem dotkniętych lub wiekiem obarczonych, ubyło przez wyiście do krewnych 31 przez śmierć osób 11. Pozostało z końcem Maja 1,825 roku w ogóle 297 osób.

Przybytek funduszów stałych z Zapisów tego rocznich pochodzący, wynosi Kapitał 1,966 Złp. gr: 20.

Fundusze Archikonfraternii Miłosierdzia dla nieszczęśliwych wstydzących się żebrać przeznaczone, a szczególniey fundusze Banku Pobożnego, staranną pieczołowitością Bractwa, które temi Jnstytutami zarządza, wzmogły się tak dalece, że Senat na przełożenie Bractwa, kwoty na zastawy złote i srebrne o dwie trzecie części

większe iak dawniey wypożyczać dozwelił.

Co do Policyi Lekarskiey prócz panuiacey w porze iesienney r. z. dyssenteryi, która iednakże szczęśliwie przez Lekarzy oddaloną była, nie panowały w Mieście Krakowie endemiczne, ani też Epidemiczne choroby. W Okregu mianowicie we Wsiach: Brodła i Morawica wszczęła się wprawdzie choroba zaraźliwa (Typhus contagiosus zwana) na którą z pomiedzy choruiacych osôb 47, cztery umarło, lecz dalszemu szerzeniu się, pomocą środków Policyi Lekarskiey zapobieżono. Nagłych śmierci w Okręgu wydarzyło się 19 przez apoplexyą, a z suffokacyi utopionych 9.

Zaszczepiono ospę zachowawczą w ogóle 3,784 dzieciom.

Praktykuiących Lekarzy Doktorów Medycyny znayduie się w Mieście Krakowie i Jego Okręgu 17. Chirurgów 18. Aptek wszystkich iest 13 z których dwie w Okręgu.

W Szpitalu S. Łazarza i umieszczonych tamże Klinikach Wewnętrzney i Zewnętrzney leczono w ciągu r. 1824/25 chorych 1,234. Z tych wyzdrowiało 932. Umarło 215. Pozostało z dniem ostatnim Maja 87 chorych.

W tymże Szpitalu było Podrzutków i dzieci ogółem 1,039. Z tych Umarło 146. Wydano na służbę, do rzemiosł, lub krewnym 362. Pozostało 531.

Szpital Braci Miłosierdzia mieścił chorych 70 z których wyzdrowiało 40 umarło 17, a 13 z dniem ostatnim Maia w Szpitalu zostało.

W Szpitalu Chorób Siphillitycznych, gdzie i inne chroniczne kalectwa leczą się, znaydowało się w ciągu roku chorych 245 z których wykurowano 174, umarło 9. Zostało z końcem Etatowego roku 62.

W domu Obłąkanych i nerwowém chorobom uległych, było Osób 70, wyleczono 30 umarło 7. zostało na rok następny 33. W Szpitalu Starozakonnych było chorych 130 wyleczono 86, umarło 17. zostało 27.

LUDNOŚĆ.

Wedle Spisów w bieżącym roku. zdziałanych, Ludność Rzeczypospolitey wynosi 120,737 dusz.

Z tych liczy Miasto Kraków 31,501.
Okrąg 89,236.

Dzieląc ludność Miasta i Okręgu na Wyznania iest:

w Miescie Krakowie Chrześciian 21,811.
Zydów 9,690.
W Okręgu Chrześciian 87,178.
Zydów 2,058.

Przybytek ludności w r. 1824/25 iest 2,356 dusz.

Dostoyni Reprezentanci!

Na tem kończę Obraz położenia Rzeczypospolitey i działań Administra-

cyinych historyą, pomiiaiac milczeniem Podatki i inne źródła wpływów Skarbowych, kiedy Przychody wszelkiego rodzaju i ich niedobory równie iak i Wydatki w ciągu ubiegłego roku Etatowego poczynione, w Rachónkach, które Prześwietnemu Zgromadzeniu Waszemu niebawnie złożyć się maią, wykazanemi i usprawiedliwionemi zostaną.